

ЮРТ & РУСЕНФЕЛТ

Момичето, което запази мълчание

Себастиан Бергман се изправя пред най-големия си страх

серия северно сияние

ИЗДАТЕЛСТВО
epa
PUBLISHING

МОМИЧЕТО, КОЕТО ЗАПАЗИ МЪЛЧАНИЕ

Той не знае какъв ден е днес.

Знае само, че е празничен. Още е по пижама, макар да минава девет часът.

Всички са у дома. Откъм хола долита музиката от „СпондзБоб“.

Мама му подава купичка йогурт и го пита дали си е измил ръцете, след като е ходил до тоалетна. Той кимва. А дали иска и един сандвич? Той поклаща глава. Йогуртът му стига. Ванилия/банан. Всъщност би предпочел корнфлейкс, но Фред го е довършил, затова трябва да се задоволи с овесени ядки. Е, след като Фред му изяде корнфлейкса, той пък ще включи дивидито веднага след закуска. Ще гледа „Трансформърс: Тъмната страна на Луната“.

Отново.

На вратата се позвънява.

– Кой ли може да е в този час? – учудва се мама и отива до пътната врата.

Той дори не обръща внимание на така познатия звук от натискането на бравата.

А после се чува силен трясък и нещо като тупване в антрето.

Той скача от стола и изпуска лъжицата с йогурта на пода, но даже не забелязва. От спалнята на горния етаж татко вика разтревожено. Още не е станал. Сега обаче се чуват забързани стъпки.

И тогава някой застава на прага на кухнята.

С пушка.

Сега бяха две.

Тя беше разделена на две личности.

Вътрешна и външна.

Външно тя все още се движеше.

С принуда, но целенасочено. Наученото в училище – да стои на едно място, ако се изгуби, противоречеше на вродения инстинкт – да бяга.

А дали се беше изгубила?

Не знаеше къде точно се намира, но знаеше накъде се е запътила. Не се отдалечаваше от шосето дотолкова, че да не чува автомобилите. Можеше да излезе на пътя. Да върви покрай него. Да се скрие, ако някой дойде. Да продължи, докато стигне табела, да се убеди, че е на прав път, и после пак да потъне в гората. Тоест не се беше изгубила. Нямаше причина да стои на едно място. Да не говорим за студа. Влажният студ, който я пришпорваше все напред. Движението щеше да я стопли. Щеше да позабрави и глада. Значи трябваше да продължи.

Вътрешно бе в покой.

Известно време беше тичала. Беше бягала сляпо. Сега не помнеше ясно от какво бяга, нито знаеше къде е попаднала. Не беше място, не беше пространство, беше по-скоро... нещо като чувство...

Не знаеше. Но тя беше там и там беше празно, и тя бе в покой.

Тя беше празна и в нея цареше покой.

Пълна тишина.

Това ѝ се струваше най-важно. Докато беше тихо, щеше да е в безопасност. На мястото, което не беше място, осветено без светлина. Където никой цвят не напомняше на цветовете, които нейните все още виждащи очи продължаваха да долавят от външния свят. Отворени, но затворени за всичко, освен за чувството за безопасност. Кое то щеше да изчезне заедно с тишината. Усещаше го инстинктивно. Думите щяха да я разкрият. Думите щяха да срутят невидимите стени, и отново да направят всичко реално. Щяха да пуснат вътре ужасите, които се спотайваха отвън.

Тръсъците, писъците, червената топлина и страхът.

Нейният собствен страх и чуждият.

Вътрешно тя стоеше тихо и в покой.

Беше принудена да продължи.

Да отиде там, където никой нямаше да я намери. Където никой нямаше да се опитва да я заговори. Външно бе принудена да закриля вътрешното.

Знаеше къде отива.

Бяха говорили за едно място. Бяха я предупреждавали за него. Място, където никога вече няма да те намерят, отидеш ли веднъж. Никога повече. Така казаха. Никой нямаше да я намери.

Външно уви твърде тънкото яке около тялото си и забърза.

Вътрешно се сви на кълбо, смали се и се замоли да изчезне напълно.

Ана Ериксон седеше в колата пред светложълтата сграда и чакаше.

Ваня закъсняваше. Крайно нетипично за нея. Ана реши, че това е поредната странност, която забелязва у дъщеря си през последните месеци.

Най-лошото беше, че вече не ѝ се обаждаше.

Ако трябваше да бъде честна, Ана можеше да се примири с това. Разбираше причината. Понякога дори ѝ се струваше, че си го е заслужила. Освен това истината беше, че с дъщеря ѝ никога не са били в близки отношения и не са водили дълги разговори.

Валдемар страдаше повече. За него отчуждеността на Ваня беше непоносимо болезнена и това, в съчетание с болестта, го бе превърнало в развалина. Непрекъснато дърдореше за дъщеря си и онези тайни, които не бивало да крият от нея. За всичко, което трябвало да направят другояче. Той бе надхитрил смъртта само за да открие, че животът е пълен с терзания и разкаяние. Цялата ситуация, разбира се, измъчваше и Ана, но тя се справяше по-добре. Винаги е била по-силна от съпруга си.

Изписаха го от болницата преди повече от месец, но тя така и не успяваше да го изведе от апартамента. Както изглеждаше, тялото му беше приело новия бъбрек, само че Валдемар не можеше да приеме своя нов свят. Светът без Ваня. Той отблъсна всичко друго.

Ана. Малцината му колеги, които не се дистанцираха от него въпреки деянията му. Още по-малобройните приятели, които се обаждаха все по-рядко.

Дори разследването срещу него сякаш вече не го тревожеше. Обвиненията в данъчни и финансови измами бяха сериозни, но оставаха в сянката на измяната срещу Ваня.

Тя беше побесняла и му се беше нахвърлила. Беше ужасно. Виковете, обвиненията, сълзите. Никога не бяха виждали Ваня в такова състояние.

Толкова ядосана.

Толкова ужасно наранена.

Обвиненията бяха все същите: Как са могли? Кой родител постъпва така? Що за хора са избощо?

Ана разбираше. На мястото на Ваня и тя би попитала същото. Да, въпросите бяха оправдани и разбираеми. Отговорът – това беше трудната част.

Тя. Тя беше родителят, който постъпва така.

На няколко пъти през най-ужасната кавга Ана бе готова да каже: „Искаш ли да знаеш кой е баща ти? Наистина ли го искаш?“ Но се сдържа. Отказа да отговори. Отвърна, че няма никакво значение кой е.

Не че искаше да защити Себастиан Бергман. Ясно виждаше какво иска той. Как се мъчи да се намърда в живота им. Да предяви искане, за което няма право; като лихвар, дошъл да събира дългове, които никой не му дължи.

Себастиан никога не е бил баща на Ваня. За разлика от Валдемар. От първия миг, през целия ѝ живот. Каквото и да пишеше в болничния картон, който Ваня размаха под носа ѝ. Единственото положително нещо бе, че Себастиан не можеше да се възползва от ситуацията за собствена облага. И той като нея беше оплетен в лъжи. Кажеше ли на Ваня, че е знаел от толкова време и си е мълчал, тя щеше да сметне предателството му за не по-малко от тяхното.

Щеше да го намрази също толкова силно.

Щеше да се дистанцира от него също толкова решително.

Себастиан го знаеше. През последните седмици звъня няколко пъти на Ана и я моли да му помогне да намери начин да поднесе истината. Ана отказа. Никога не би му съдействала да открадне Ваня от Валдемар. Никога. Това бе сред малкото неща, за които беше напълно сигурна. Във всичко друго цареше пълен хаос.

Днес обаче щеше да започне да си възвръща контрола.

Днес щеше да предприеме първата стъпка към възстановяването на реда.

Имаше план.

Входната врата се отвори и Ваня най-сетне се появи. Беше пхнала ръцете дълбоко в джобовете на якето, раменете ѝ бяха отпуснати. Имаше сенки под очите и изглеждаше бледа и уморена, сякаш през последните месеци се е състаряла с няколко години. Отметна с ръка безжизнената си, сплъстена коса, докато пресичаше улицата и приближаваше автомобила. Ана събра мислите си, пое си дълбоко дъх и слезе.

– Здравей, радвам се, че намери време – опита се тя да звучи възможно най-непринудено.

– Какво искаш? – гласеше отговорът. – Много съм заета.

Бяха минали три седмици от последния им разговор и на Ана ѝ се стори, че гласът на дъщеря ѝ е позагубил малко от остротата си. А може би просто ѝ се искаше да е така.

– Трябва да ти покажа нещо – започна предпазливо.

– Какво?

– Може ли да ти обясня в колата?

Ваня я изгледа с подозрение. Ана знаеше, че колкото по-дълго мълчат, толкова по-вероятно е дъщеря ѝ да склони. Беше го научила от всичките им предишни караници. Не бива да атакуваш, не бива да притискаш Ваня в ъгъла и да се мъчиш да ѝ наложиш волята си. Ако искаш тя да отстъпи, трябва да действаш без открита конфронтация и да я оставиш да го направи по своите собствени правила.

– Ще видиш, че си заслужава – продължи внимателно. – Сигурна съм.

Накрая Ваня кимна и отиде до колата. Отвори вратата и седна.

Ана запали двигателя и потеглиха. Тя наруши тишината чак някъде около бензиностанцията на Фрихамнен и допусна първата си грешка:

– Имаш много целувки от Валдемар. Липсваш му.

– И на мен ми липсва баща ми. Истинският ми баща – сряза я Ваня.

– Малко се тревожа за него.

– Винете себе си – прекъсна я Ваня. – Не аз съм лъгала през целия си живот.

Ана усети колко близо са до поредната кавга. Колко лесно стигаха дотук. Да, гневът на Ваня беше разбираем, но на нея ѝ се искаше тя да разбере колко наранява тези, които я обичат най-много. Които я подкрепяха и стояха зад нея през целия ѝ живот. Които лъгаха, за да я предпазят, не за да я наранят. Но Ваня само чакаше причина да избухне отново, затова тя се опита да понамали напрежението:

– Знаем, знаем. Извинявай, не искам да се караме. Не и днес...

Ваня изглеждаше склонна на временно примирие. Продължиха в мълчание. Надолу по „Валхалавеген“, на запад към „Нортул“.

– Къде отиваме? – наруши Ваня тишината, докато минаваха покрай „Сталмestarгорден“.

– Ще ти покажа нещо.

– Какво?

Ана не отговори веднага. Ваня се извърна към нея:

- Обеща да ми обясниш в колата. Слушам те.
- Ана си пое дълбоко дъх, но не отмести очи от пътя.
- Смятам да те заведа при баща ти.

– Можете да влезете.

Ерик Флойд се обърна към голямата бяла двуетажна къща. Фабиан Хелстрьом, криминалистът, който дойде с него от Карлстад, стоеше на верандата и сочеше сградата:

– Приключваме.

Ерик вдигна ръка, за да покаже, че е чул, и отново обърна поглед към пейзажа, който се простираше пред него.

Беше красиво.

Свежата трева, която покриваше земята чак до каменния зид. Зад него: ниви, които чакаха пролетта да напредне още малко, и отвъд тях – вечнозелените иглолистни дървета, които пък едва започваха да забелязват конкуренцията на нежните светли листенца на широколистните си събратя. Над откритото поле се носеше мишелов и от време на време нарушаваше тишината с провлечения си жален писък.

Ерик се поколеба дали да се обади на Пия, преди да влезе. Тя така или иначе щеше да научи за станалото и да изпадне в отчаяние. Тази история щеше да се отрази на цялата община.

Нейната община.

Само че ако ѝ се обадеше сега, щеше да започне да го разпитва.

Щеше да иска да чуе подробности.

Щеше да иска да чуе всичко.

Той самият знаеше само онова, което научи от колегите, пристигнали преди него.

Тъй че какъв смисъл имаше?

Никакъв.

Пия ще почака, реши той. Хвърли един последен поглед към пясъчника вдясно. Следи от дъжда през уикенда върху жълто пластмасово камионче. Лопатка, покрит с пясък „Трансформър“ и два динозавъра.

Ерик въздъхна и се качи в къщата при убитите.

Фредрика Франсон стоеше до патрулната кола и като го видя, се присъедини мълчаливо към него. Беше пристигнала първа и го информира за видяното. Той я познаваше отдавна. Работеха заедно, преди да го повишат в старши комисар и да го прехвърлят в Карлстад. Добра полицайка. Старателна и отговорна. На ръст почти двацет сантиметра под неговите сто осемдесет и пет и поне десет килограма над неговите седемдесет и осем. По-лесно е да я прескочиш, отколкото заобиколиш, така я описваха по-злобните колеги. Тя самата не коментираше теглото си. Всъщност и за нищо друго. Фредрика не беше особено словоохотлива.

Стори му се, че долавя миризмата на барут, когато се качи на верандата и зърна първата жертва. Не беше възможно. Знаеше го. Съдебният лекар му беше съобщил предварителното си заключение за часа на смъртта, след като набързо огледа труповете. Преди близо денонощие. Дори и пътната врата да е била затворена – а тя очевидно е била отворена, когато деветгодишното съседско дете дошло, за да потърси с кого да си играе – беше минало твърде много време, за да има каквато и да била остатъчна миризма на барут.

Ерик си сложи калцуни и бели найлонови ръкавици, след което пристъпи в къщата. Извърна поглед от великденската украса от брезови клонки с окачени шарени яйца край поставката за обувки и коленичи до жената, която лежеше по гръб на твърдия каменен под. Първата жертва от общо четири.

Четирима убити.

Две деца.

Семейство.

Още не ги бяха идентифицирали, но като собственици и обитатели на къщата бяха регистрирани Карин и Емил Карлстен със синове Йеорг и Фред, тъй че той силно би се изненадал, ако пред него не лежеше именно Карин Карлстен. Понякога, когато говореше с колеги от Стокхолм и Гьотеборг, та дори и от Карлстад, те се учудваха, че не познава всички в Туршбю. Та нали живееше там? Не е ли

просто миниатюрно селце в гората? Ерик винаги въздъхваше с досада при тези въпроси. В общината живееха близо 12 000 души. Приблизително 4000 в града. Кой в Стокхолм познава 4000 души? Никой.

Не, той никога не беше виждал семейство Карлстен, но дали не беше чул да се говори за тях? Съвсем наскоро бяха замесени в някаква полицейска акция.

– Познаваш ли семейство Карлстен? – Той хвърли бърз поглед на Фредрика, която с известни усилия си слагаше калцуните на верандата.

– Не.

– Струва ми се, че имахме някаква работа с тях през зимата.

– Може.

– Би ли проверила?

Фредрика кимна, свали синия калцун, който най-сетне бе успяла да обуе на единия си крак, обърна се и се насочи към колата. Ерик отново се вгледа в проснатата на пода в антрето кестенява жена на около трийсет и пет години.

Дупка в гърдния кош. Голяма. Близо десет сантиметра. Твърде голяма за оръжия като пистолет или винтовка например. По-скоро като от гладката цев на пушка. Количеството кръв по пода подсказваше голяма изходна рана. Ерик си представи изстрел от упор, дулото, притиснато в тялото. Барутните газове се бяха наслоили между кожата и гърдната кост и високото налягане бе разкъсало кожата, предизвикало беше изгаряния и беше образувало черни петна около дупката в белия плетен пуловер на жената. Смъртта сигурно беше настъпила незабавно.

Той погледна към входната врата. Жената лежеше на по-малко от метър от нея. Сякаш е отворила и някой е притиснал цевта в гърдите ѝ и е натиснал спусъка, преди тя изобщо да реагира. Силата на удара я е изхвърлила назад.

Стрелецът, който и да е той, явно след това я е прескочил и е влязъл в къщата.

Ерик се изправи и тръгна по стъпките му.

Първата стая след антрето беше просторната кухня. „Красива кухня в стил рустик“ – несъмнено така би звучало описанието на брокера, който получи за задача да продаде къщата. Зидана камина в единия ъгъл. Истинско чамово дюшеме. Подобни широки дъски и на тавана. Лопата за хляб и някакво кухненско приспособление, което не му беше познато, на стената над старовринен миндер. Стара и почерняла готварска печка с дърва сред иначе модерни бели уреди.

На голямата дървена маса още имаше остатъци от нечия закуска. На късата страна – купичка със, вероятно, йогурт и овесени ядки. Столът беше прекатурен. Момче, осем-деветгодишно, на пода. Още по пижама.

В момента течеше великденската ваканция.

Почивен ден, в който детето не е тръгнало рано-рано за училище. За жалост, помисли си Ерик.

Теорията му за гладкоцевното оръжие се потвърди, когато огледа момчето по-отблизо. Едната ръка беше на практика откъсната от рамото. По-малки перфорации на гърлото и по едната буза. Ловен патрон. Какво е било разстоянието, ако убиецът е стрелял от вратата? Два метра? Три? Достатъчно смъртоносните сачми да се пръснат поне малко. Може би не мигновена смърт, но едва ли е минала повече от минута, преди момчето да издъхне.

А после?

Някой е изтичал през стаята след като са застреляли момчето. Дете. Следи от малки ходила в кръвта около стола. Ерик погледна към стаята до кухнята. Уютна дневна. Телевизор и дивиди. Може би другият син е гледал телевизия? Чул е изстрела. Навярно е скочил още при първия. Стоял е на прага и е видял как застрелват брат му. Изтичал е. Накъде? Следите водеха към стълбите за горния етаж.

Защо и той не е бил убит в кухнята? Дали стрелецът е презареждал? Ерик се огледа. Никакви гилзи, доколкото виждаше. Трябваше да пита Фабиан да не би той да ги е събрал.

– Ян Седер.

Наложи се Ерик да призове цялото си самообладание, за да не подскочи. Фредрика се беше озовала безшумно зад гърба му.

– През декември семейство Карлстен подали жалба в полицията срещу него – продължи Фредрика, вторачила очи в мъртвото момче на пода.

- За какво?
- Ловно престъпление.
- Точно какъв вид ловно престъпление? – попита Ерик търпеливо.
- Направили видео с убит вълк в двора на Седер.
- И заради тях го осъдили? – По-скоро констатация, отколкото въпрос.
- Глоба – потвърди тя.

Ерик кимна.

Ловец.

Ловна пушка.

Разбира се, това не доказваше нищо – кой ли нямаше разрешително за лов и оръжие в района? Но поне беше някакво начало.

– Миналия вторник ги заплашил.

Ерик се сепна. Правилно ли чу? Често изпитваше затруднения да я разбере, понеже Фредрика никога не отпускате повече информация от абсолютно необходимото, а понякога не и толкова.

– Седер? – уточни Ерик. – Ян Седер е заплашил семейство Карлстен миналия вторник?

Фредрика кимна и се обърна към Ерик за първи път, откакто влезе в кухнята:

– Пред басейна. Няколко свидетели.

Ерик бързо обмисли чутото. Възможно ли беше да е толкова просто? Възможно ли е човек да бъде толкова нескопосан? Отговорът беше да. И на двата въпроса. Само защото е брутално и жестоко, не означава, че трябва да е сложно и добре премислено. Даже напротив.

– Искам да говоря с него – каза той на Фредрика. – Доведете ми го.

Фредрика се завъртя и напусна кухнята. Ерик набързо премисли решението си още веднъж, докато вървеше по кървавата диря към стълбището.

Заплаха.

Ловец.

Пушка.

Ерик се надяваше това да е истината. Беше началник на отдел „Тежки престъпления“ във Вермландската полиция едва от два месеца и нямаше желание тази история да се проточва. Нито пък Пия. Тя щеше да очаква да я разреши бързо. За да може общината да я остави зад гърба си. Да продължи напред.

Следите избледняваха все повече и накрая изчезнаха на няколко метра от стълбището. Ерик се подпря на боядисаното в бяло перило и се закатери.

На горния етаж стълбището завършваше в дълъг и тесен коридор с три врати. Две от тях бяха отворени. Ерик хвърли бърз поглед към тази право вляво. Двуетажното легло и пръснатите играчки подсказваха, че е детската. Той отиде до края на дългия коридор и пак се спря. Там, срещу – както Ерик предположи – затворената врата на банята, се беше свлякъл Емил. Няколко години по-възрастен от Карин, поне така изглеждаше. Или може би просто прошарената коса го състаряваше. Във всеки случай, беше мъртъв. Този път нямаше никакво съмнение – пушка. Право в гърдите. Ерик си представи как мъжът е изскочил от спалнята, а стрелецът е стоял на най-горното стъпало.

Ерик се огледа. Изглежда, мъжът не е бил въоръжен. Сигурно е чул какво става на първия етаж, но се е втурнал без никакво средство за защита.

Вероятно не е разсъждавал ясно. Ерик дори не можеше да си представи как би реагирал той самият, ако подобно нещо се случи в неговия дом. В техния дом. Ако на долния етаж бяха Пия и дъщеря им.

Той прескочи краката на мъжа и влезе в спалнята. Двойно легло изпълваше почти цялата стая. Поне два пъти по два метра. Достатъчно място за деца, сънували кошмар. Покривка и декоративни възглавнички, подредени старателно. Две нощни шкафчета и тоалетка с огледало до едната стена. До другата бяха поставени гардероби. Вратите на средния зееха.

Бил е на Карин.

Рокли, блузи и поли на закачалки.

Между обувките на пода стърчаха две малки боси крачета. Ерик се приближи.

В дъното седеше другият син. Пропълзлял докъдето е успял да стигне. Одеяло на коленете. Все едно се е опитвал да се скрие. Дали затова Емил е стигнал едва до вратата? Дали е срещнал сина си, който е изтичал при него, и се е опитал да го скрие?

Да го спаси?

Не е успял.

Стрелецът го е открил. Сигурно е застанал точно на мястото, където стоеше Ерик сега. На не повече от метър от момчето. Дулото на пушката – още по-близо. Изстрелът в гърлото почти бе откъснал главата.

Ерик извърна поглед. Беше виждал какво ли не, но това тук...

Децата. Пижамите. Малките боси крачета.

Ерик приседна на оправеното легло и задиша дълбоко, помъчи се да потисне плача. Седнал на грамадното двойно легло, с напирани сълзи, той си обеща да залови виновника. Не помнеше някога да е правел подобно обещание. Или поне мисълта не се бе формулирала толкова ясно и недвусмислено в съзнанието му. Но този път щеше да хване извършителя.

На всяка цена.